

Oslo, den 25. februar 1942.

Singapores fall og nederlaget i Doverstredet har ført med seg en flom av kritikk og pessimisme i England og de allierte land, likesom tidligere framgang på visse frontavsnitt har ført til overdreven optimisme.

Det var tydelig at Churchill i sin kringkastingstale 15. februar hadde vanskelig for å dempe sin irritasjon. Han minnet om at det russiske folk hadde gjennomgått langt større lidelser og prøvelser enn de engelske, og at situasjonen aldri hadde sett så mørk ut for England som for russerne den gang Kiev falt og de tyske armene stod like utenfor Moskva. Likevel hadde det ikke vært det aller ringeste svikt i russernes rekke, tyskerne hadde lett i hver by og hver landsby etter en Quisling de kunne bruke, men fant ingen. Kunne ikke det engelske folk møte motgang en med tilnærmedesvis den samme holdningen, så var det en feil, et eller annet sted i det engelske samfunn. Churchill har mange ganger uttalt at han tillegger den hensynsløse offentlige kritikken stor verdi. Men det han vilde ramme, var de ansvarsløse stemningsbølger i opinionen, som for hve stort, eller lite tilbakeslag som en krig alltid vil bringe, krever en syn debukk.

Churchill la ikke skjul på de store vanskeligheter som reiste seg ved at Japan var kommet med i krigen, og han innrømmet også at han på flere områder hadde undervurdert Japans styrke. Statsministeren sa imidlertid en annen ting som tydelig avslører en politisk svakhet som har gjseg gjellende i alle demokratiske land: en sviktende forståelse av nazismens vesen. Han sa nemlig at når Japan hadde unnlatt å angripe England på det tidspunkt da det var svakest, hadde han ikke trodd at japanerne vilde gjøre seg skyldig i en slik galskap som å angripe både England og U.S.A. Det er tydeligvis vanskelig å få inn i hodet at det ikke er normalt tenkende mennesker vi kjemper mot, mennesker som er villig til å styrte seg selv i ulykke for å få satt verden i brand. Vår kamp mot nazismen blir ikke effektiv før vi innser det.

I en tale i Underhuset 17. februar kom Churchill inn på sigslaget i Kanalen. Han fastla endel åpenbare kjensgjerninger som den stemningsbestemte kritikken har lukket øynene for, langsomme britiske konvoier passerer hver uke innen rekkevidde av det tyske artilleriet ved Doverstredet, det skulde da vel ikke være større risiko for hurtiggående slagskip. Og ingen kunde vel være tilhenger av en slik galskap som det ville være å holde større flåteenheter stasjonert ved Kanalen, dag og natt utsatt for fiendtlige flyangrep. En kunne beklage at det ikke var lyktes å senke noe av de store krigsskibene men det var ingen grunn til å hevde at ikke alt var gjort fra engelsk side for at angrepet skulde bli effektivt. De engelske marinemyndigheter kunne trygt fastslå at de store engelske tapene (42 fly ble mer en oppveid av det som var øydeløst). De tyske krigsskibene var drevet vekk fra sine Atlanterhavsbaser, og de var etter all sansynlighet tilføyd skader som vil holde dem ute av stand for temmelig lang tid.

Både Churchill og andre ledende allierte statsmenn understreker at en må være forberedt på at de kommende måneder vil bringe nye nederlag og nye prøvelser, men det gjelder aldri å glemme at det ikke dreier seg om avgjørende begivenheter. Aksesaktene kan ennå vinne mange slag men de kan ikke vinne krigen. Enda er krigen for de alliertes vedkommende hovedsakelig en rustningskrig, og her er fremgangene imponerende.

Samtidig med hvert nytt militært nederlag vokser de allierte styrke i et tempo som overstiger alle beregninger. Lord Beaverbrock opplyste i en kringkastingstale at den engelske krigsproduksjon er fordoblet i løpet av de siste seks månedene, og den vokser stadig. President Roosevelt har forelagt Kongressen et nytt rustningsbudgett på 32 milliard dollars, dvs. 140 milliarder kroner. I de siste syv dagene er det sjøsett 8 amerikanske krigsskip, deriblant et slagskip og en krysser. De Forenede Stater har 45 % av verdens industriproduksjon alene, og ialt har de allierte herredømmet over 70 % av industriproduksjonen alene, og ialt har de allierte herredømmet over 70 % av industriproduksjonen og de tota-

litare stater over 30 %. De allierte kontrollerer 45 millioner av verden tonnasje, fienden 12 millioner. De allierte har et folketall på 1200 millioner, fiende 250 millioner, og den nytte de har av de okkuperte folk, blir snart oppveiet av de vanskeligheter disse skaper. De allierte land har enda mulighet for produksjonsøkning, de totalitære maktens produksjon går stadig tilbake.

Stillehavet.

Den 15. februar kapitulerte Singapores forsvar etter en ukes fantastiske kamper, og dermed har japanerne oppnådd sin mest betydningsfulle seier hittil. En regner med at de allierte ved kampene på Malakka og Singapore-øya mistet 100 000 mann i falne og fanger. Dette er et alvorlig slag, men det synes ikke å være tvil om at den fristen som de allierte derved skaffet seg, var offeret verd. I de allierte land har det kommet til orde en viss forbauselse over at Singapore ikke var istand til å holde ut lenger, og det er fra mange hold blitt reist atskillig kritikk. Det er vanskelig å kunne ha noen mening om berettigelsen av denne kritikken. Det er en kjensgjerning at Singapore var dårlig utstyrt både med tanks, artilleri og ammunisjon, men det er i hvert fall viktig å holde fast at England først nå begynner å bli en militær stormakt, og at England tross alt har mange støttepunkter å forsvare av minst like stor strategisk betydning som Singapore. Under kampene på den uoversiktlige Malakkahalvøya hadde japanerne alle fordeler, og etter at det lyktes å sette flyplassene på Singapore-øya ut av funksjon, var utfallet av kampene i virkeligheten gitt.

En skal ikke la seg forvirre av fiendens voldsomme overdrivelse av prestisjenederlaget, men en må likeledes fastslå at Singapores fall kan ha farlige konsekvenser. Dermed har japanerne i realiteten gjort hele det Sør-Kinesiske hav til et japansk innlandshav, hvor de noenlunde uhindret kan overføre troppesstyrker og bringe hjem Ost-Indias naturrikdommer. Forbinnelsen mellom England og Amerika blir vanskeliggjort, transportene i Det Indiske hav blir mere utsatte, og trusseken mot Java og Burma er sterkt øket.

Samtidig med Singapores fall innledet japanerne et kraftig angrep på Sumatra. De falskjermtropper som først ble sloppet ned, for å sikre kontrollen over de veldige oljeanleggene ved Palembang (med noen av verdens største raffinerier) ble helt tilintetgjort. Men to dager etter lyktes det japanske styrker som var landsatt nord for Palembang å erobre byen, riktignok etter at alle industrielle anlegg var tilintetgjort. Senere er japanske styrker landsatt lenger sørøst på øya. En må nå vente omfattende angrep på hovedøya Java som vil sette inn på alle kanter samtidig, fra de japanske støttepunkter på Sumatra, Borneo og Celebes. Det er vanskelig å ha noen mening om størrelsen av de allierte styrker på Java men en må i hvert fall gå ut fra at japanerne vil møte kraftigere motstand her enn de noe sted hittil har møtt. Allerede før krigen i Stillehavet brøt ut, ble det meldt at styrkene på Java løp opp til en kvart million man men det dreide seg vesentlig om innfødte tropper som har meget liten øvelse. Senere er det imidlertid blitt landsatt ganske betydelige amerikanske britiske og australske styrker på øya, og en bør heller ikke sette ut av betraktning at blant Javas befolkning på 42 millioner er japanerne ytterst forhatt. Tross japanske meldinger om det motsatte er den nederlandske flåten praktisk talt intakt, og det er kommet forsterkninger av amerikanske og britiske skib. Flystyrker teller mellom 2000 og 3000 fly, et ganske anseelig antall. Likevel bør en ikke anse det for umulig at japanerne kan erobre Java, men det kan også hende at de i første omgang vil konsentrere sine krefter om angrepet på Burma.

Kampene i Burma er blusset opp igjen med stor heftighet etter en ukes relativ stillstand. Japanerne har satt over Salvin-elva lengst i sør og erobret byen Martaban. De rykker nå fram langs jernbanen til Rangoon, og er nådd ~~Rangoon~~ tett bort til byen Thaton. Herfra er avstanden til Rangoon 200 km. Lenger nord holder de kinesiske styrker sine stillinger langs Salvin-elva. Store engelske og indiske forsterkninger er kommet fram til området øst for Rangoon, og det er fra engelsk hold gitt uttrykk for at dette avsnittet av fronten i lang tid vil være det viktigste i hele Stillehavskrigen. Trusselen mot Burma har ført til

Polison forsvarsstemning i hele den indiske befolkning, og både Kongspartiets og den mohamedanske Ligas ledere har tydelig gitt uttrykk for indiske folks valje til å kjempe mot angriperne. En million hinduer har nå under våpen og et langt større tall er under utdanning. I alle etser vokser stemningen for en foreløpig tilleggsdel av konflikten mellom hinduene og mohamedanene, og er knyttet mot det engelske overherredømmet. Særlig Kongresspartiets leder, socialisten Nehru, har klart gitt uttrykk for den oppfatning at kineserne og russernes kampf også er indernes kamp.

På Filippinene forbereder japanerne et nytt voldsomt angrep mot Bataan-halvøya. Amerikanerne har imidlertid forsøkt seg i sterke, naturlige forsvarsstillinger. Kampene om Dalassan på Celebes og om Amboina øyene i Molukkens fortsetter fremdeles.

I angrepet på Marshall- og Gilbert-øyene for fjorten dager siden senket amerikanerne japanske skip på 150 000 tonn, deriblant ett hangarskip. 41 japanske fly ble ødelagt ved de mange luftkrigene. Tapene var meget små. Også de nederlandske flåter og flåter, disse er uttrykt japanerne store tap, og det kan neppe være tvil om at japanerne innen relativt kort tid vil være for svake til å gjennomføre omfattende landingsoperasjoner. De har satt sin fulle styrke inn i første omgang og er uten mulighet for å kunne erstatte tapene.

Det er ikke sannsynlig at noen umiddelbar oljemangel vil oppstå for japanerne. En annen sak er det at andre råstoffvanskeligheter allerede nå har en tendens til å ramme hele den japanske rustningsindustrien. For de allierte reiser de siste tapene flere råstoffvanskeligheter. Når det gjelder gummi og siva er ikke situasjonen særlig alvorlig. Den største vanskelighet er uten tvil den at oljen som trenges i Stillehavet nå må fraktes lange veier, fra U.S.A. eller Iran, og dette vil legge beslag på et stort antall tankskip som hardt trenges til andre formål.

Tross nedbruddene ved krigen i Stillehavet og omtrent etter beregningene. En må allikevel glømske at det er krigen i Europa som er den avgjørende. En bør også huske på at de allierte også i Esten har Sovjetsamveldet i bakland, som på det tidlige tidspunktet vil kaste sine styrker inn i kampen.

Sovjetunionen

I Sovjetsamveldet er situasjonen for øyeblikket noe uklart på grunn av russernes meget knappe meldinger. Det er utstedt forbud mot at det i oversiktene over kampene blir nevnt stedsnavn. Likevel er det mulig å danne seg et omtrentlig bilde av situasjonen.

Den russiske offensiven fortsetter, til dels med større kraft enn før, på nordfronten og midtfronten, men den tydeligvis har avstått noe i Donetz-dalen, hvor det har vært noen lokale tysk framgang. Om Charkow, Orel og Kursk, som tyskerne holder, raser det hårde kamper uten at det har inntrådt noen endring i situasjonen. På Esten har begge parter gått til motoffensiv, russerne har gått noe fram ved Sevastopol. På finske fronten har den russiske offensiv øket i vellykket, og tross flere eventyrlige finske meldinger, har russerne gått noe frem. Meldinger fra Finland understreker den almindelige pessimismen, hvor skyldes at finnerne ikke kan forestille seg noen som helst tydelig utgang på krigen.

I øyeblikket raser de hardeste kampene omkring Leningrad, særlig i Schlösselburgavsnittet. Lenger sør har russisk kavalleri trenet igjennom den tyske ringen, og den korridoren som er blitt dannet er senere blitt utvidet. Belæirene av Leningrad er overalt trengt noe tilbake. Ennå lenger sør står russerne ca. 60 km. vest for Staraja Russa. På Midtfronten er bildet temmelig uklart, men det er sannsynlig at Vjasma, Rsjev og Brjansk holder, mens Veliki Luki er erobret. To russiske kiler er blitt drevet helt inn i Kviterussland, nord og sør for Smolensk, som på begge steder er blitt forbigått. En kile strekker seg 100 km. sørvest for Velik i Luki, og her står russerne nå 50 km. nordvest for den viktigste byen Vitebsk. En annen går fram til et punkt 75 km. sørvest for Reclavl og 100 km. øst for Mogilev. En får dermed et ganske kjedelig frontbilde. I midten har tyskerne en kile fra Smolensk og 300 km. østover, omgitt av to russiske kiler som heller ikke er særlig brede, med andre ord en yppers labil situasjon som en rent geografisk betraktning kan føre til katastrofe for begge parter.

4

På østfronten tillater ikke værforholdene større operasjoner, men i de siste dagene blir det meldt at Timosjenko har satt inn med omfattende tankangrep i retning av Poltava.

Begge parter setter nå inn betydelige forsterkninger, og kampe-ene er for begge kommet inn i en kritisk periode. Holder de tyske stillingene ved hovedstøttepunktene Taganrog, Stalino, Charkow, Kursk, Orel, Brjansk og Smolensk, vil de russiske kiler mellom dem være sterkt truet, og en kan vente en nokså virkningsfull tysk offensiv til våren. Faller disse støttepunktene, eller blir veien vestover avskåret trues hele den tyske hæren med et kastratofelt nederlag og sammenbrudd, som ikke bare vil umuliggjøre en tysk våroffensiv, men som vil bringe russerne inn på polsk område før en vet ordet av det. Den avgjørende kampen om disse støttepunkter må en vente i løpet av mars som vil bli en av krigens viktigste måneder. Russerne har ført fram sine reserver som etter øyenvitners beretning skal være utstyrt med en imponerende mengde tunge våpen til stillingelike bak fronten.

Også på ishavfronten vil det utvilsomt i løpet av våren komme til å finne sted betydningsfulle kamper.

Middelhavet.

I de siste 10 dagene har det vært stille på fronten i Nord-Afrika. Begge parter har vært opptatt med å føre fram forsterkninger og å utbygge forbinnelinjene. I de siste dagene blir det meldt at general Rommel samler store styrker omkring Mekili, og det er også ellers flere ting som tyder på at en står foran en ny sterk aktivitet på denne fronten.

Forberedelsene viser også at mere omfattende begivenheter er i gjære. Det er kommet betydelige britiske forsterkninger til Irak og Syria. I Tyrkia vokser uroen, og det meldes om intense militære forberedelser. I Bulgaria er det nå samlet en halv million tyske tropper, og det blir bygget antostender gjennom landet til den tyske grensen. Pålitelige opplysninger sier at tyskerne har ytterligere en halv million i Sør-Hellas og en halv million i Sør-Italia. Det er innledet en voldsom offensiv mot de tre serbiske styrkene, men det foreligger ennå ingen meldinger om utfallet av kampene.

X

Leipzig-messen.

At messen (og alle andre messer) i forrige uke plutselig blev avlyst er en begivenhet som må påkalle den største oppmerksomhet. Det er en 600 årig tradisjon som her blir brutt. Selv under forrige verdenskrig blev messen holdt. - Inntil for 14 dager siden utsendtes brosjyrer, hvori det het, at det at messen kunde holdes, var det beste bevis for hvor utmerket tilstanden i Tyskland var, tross flere års krig. - Nå nytter de ikke lenger å holde skinnnet oppe. Det finnes overhodet ikke varer i landet, og kommunikasjonene er brutt fullstendig sammen.

X

Sko-situasjonen.

Som en vet har fabrikkene i det forløpne år fått tildelt produksjonskvoter. En fabrikk fikk tillatelse til å fabrikere 32 000 par fetlærstøvler. Da støvlene var ferdige, rekvirerte tyskerne alle 32 000 parr. - For å få 1 parr sko fra fabrikk, må butikkene nå levere bevis for at de har solgt 12 par. - Det lages nå i Norge, som var så vel forsynt med lær og ferdig skotøy, bare sko, av papir og jute med tresåler. Etter 14 dagers forløp er "overlæret" utslitt.

X

Det interesserte politiske kreatur S. (Ulrich Stang) i Aftenposten har nå vært ute for å bevise hvordan Nazi-Tyskland til alle tider har vært folke-rettens varme talsmann og håndhever. Denne gongen i anledning av Altmark affarens 2 års jubileum. Ved fordelprysgdyr om Tysklands adgang til rep resalier på grunn av manglende nøytralitetsstilje fra norsk side, forsøker han å blande kortene og bevise at overfallet den 9. april var et folke- rettslig lovlig middel.

Han glemmer at tyskerne kom som en tjuv om natten uten krigsærklaring. Han glemmer at tyske soldater lå i lasterommene på skiber i norske hav- ner kamuflert som kulladninger.

Og han glemmer fremforalt at den tyske har lot en betalt norsk forræder opptre i Kringkastinga som norsk statsminister for å forvirre den norske mobilisering.

Er det slik forklart rettens varme talsmann opptrer? Er det dette som er den glørvendige tyske våbenære. Nei min interesserte herre. Den 9. april 1940 betegner det grovaste brudd på folkerett og på inter- nasjonal anstendighet i den nye tids historie.

Da Quisling ikke lenger kunne avstedkomme noen forvirring i de militære operasjoner, lot man han gå. Negeren hadde gjort sin ~~sikk~~ tjeneste - negeren kunne gå - til neste gang man hadde bruk for ham. Det var den 25. september 1940. Norge var da militært nedkjempet. Nå skulde det okuperte land nazifiseres. Et nytt folkerettsbrudd av grovest slags. Haagerkonvensjonens paragraf 43 sier uttrykkelig at okkupanten skal respektere de lover som gjelder i landet medmindre det foreligger absolut te hindringer i veien for det. Og så våger man å by oss til styremakt et parti som foran siste stortingsvalg forkynnte med brask og bram at de sku- de få 10 mandater og ikke fikk noen og som pr. 9. april 1940 knapt ejet flere medlemmer igjen enn Quisling selv, hans tro hund Fuglesang og den i all hast importerte hotellvert Hagelin.

Men så kommer kronen på verket, Quisling utnevnelse til mi- nisterpresident den 1. februar ved den såkalte statsakt på Akershus (Statsakt er forsvrig et nytt og ukjent statsrettslig begrep som nå late til å ha fått temmelig vid anvendelse. Nylig fant det sted en lunsj i Berling som ble betegnet som en statsakt). Det er ikke til å komme bort ifra at Quisling søkte å oppnå en langt sterkere posisjon enn den han fikk. Quisling forlangte nemlig å bli virkelig statschef med tittel av Rikshøve ding samtidig skulde Terboven trekke seg tilbake. Han fikk et kompromiss. Man har fått en såkaldt nasjonal regjering med Quisling i spissen, men de reelle politiske makt ligger fremdeles hos Reichkommissar. For å kaste folk blå i synene lar man imidlertid forholdet bevisst være mest mulig uklart. Når det er hensiktsmessig å operere med en selvstendig nasjonal regjering ontaler man Quisling som vår nye statschef, i andre situasjoner har han kun sin makt fra Reichskommissar. Man må her ikke la seg lure. Quisling forsøker å stille folket overfor et fait accompli. Derpå kan komme fredsforhandling med Tyskland, mobilisering o.s.v.

Disse spørsmål har vakt uro blandt statstjenestemenn over alt. På flere hold innen statsadministrasjonen har man derfor ønsket å si fra hvor man står. Justisdepartementets sekretærer meddelte således gjennom sine ekspedisjonschefer at de ønsket å fratru straks da de ikke ønsket å være tjenestemenn hos noen "nasjonal regjering". Det gikk et par dager innen man fikk svar på denne henvendelse. Riisnes innkalte så samt lige funksjonærer til et møte hvor han holdt en av sine venlige taler, fremholdt at funksjonærene selvsagt med glede arbeidet for den nasjonale regjering og henviste til Reichkommissars forordning om forbud mot arbeid nedleggelse gitt under unntagelsesstilstanden i september samt funksjonæ- renes lydighetsplikt overfor okkupasjonsmakten. Han medde derfor forbud mot at funksjonærene forlot sine stillinger.

Denne Riisnes's uttalelse gjør saken klar. Han presterer riktignok en masse ullent snakk om lydighet og arbeidsglede for den nas- jonale regjering, men det maktmiddel man har når folk knyr, det er hen- visningen til okkupasjonsmaktens forordninger. Vi lever i en okkupert

og okkupasjonsmakten betjener seg av en rekke norske redskaper. Det er det hele. Noen "nasjonal revolusjon" og "nasjonal regjering" har vi se sakt ikke. Det viser det seg når saken settes på spissen.

X

Det er ikke bare i Oslo at nazistene slåss om makten. I Follo, nærmere b stemt Ski, foregår slagsmålet endog for åpne dører, til stor fornøyelse for stedets jøssinger. Mens kretsførereren, Rudolf Mørck, som har fått det stolte tilnavn "vesledoffen", var på juleferie, benyttet hans undersåter anledningen til å avsette ham. Som ny kretsfører ble oppnevnt døsent Styr på Landbrukshøgskolen. Utnevnelsen ble proklamert i lokalavisen med brask og bram. Imidlertid kom "vesledoffen" tilbake, og erklærte fnysende, likeledes ofentlig, at dette slettes ikke var lovlig. Det var ham som var kretsfører, og han kunde bare avsettes av føreren. - Det er ikke til å undres over at Quisling må tryggle sine tilhengere om lojalitet.

X

En ungdomsfører med idealer og blankt skjold.

Som man vet var minister Axel Stang en god venn av Slottet, både av Kongen og Kronprinsparret, men nu når de nye "herrer" regjerer har han glemt hvor stolt han tidligere var av sin omgang og over at han og hans bror Thomas kunde vanke i Kronprinsparrets hus. De tyskerne forleden skulde arrestere 20 spesielt gode venner av vårt kongehus var det derfor naturlig og henvende seg til "ministeren" og han gav villig opp navnene men "glemte" og ta seg selv og sin bror Thomas med. Denne mann er idag Norges Ungdomsfører og øverste leder av all norsk idrett. Han har sveket alt for egen vinnings skyld og blandt annet også glemt at H.M. Kongen var norsk idretts høye beskytter.

Det er prisverdig at den rettskafne norske idrettsungdom snur ryggen til en slik mann og det er forståelig at det bare er ungdom fra den skakkjorte hirdbænde som stiller seg under "ministeren"s beskyttende vinger.

X

Våre matforsyninger.

Fra ansvarlig hold meddeles at vi med de rationer vi har nå har brødmel ut mars måned. - Angående poteter er tyskerne begynt å forlange nye kvanta utlevert. Som kjendt frøs svære partier av rekvisjonerte poteter p.g.a. tyskernes uforsvarlige lagring. - Smør har i de siste dager ikke vært å oppdrive. Det skyldes på kommunikasjonsvanskelighetene, men det er nok ikke eneste grunn. På et meieri på landet fikk vi anledning til å konstatere at buttene stod fulle med smør innenfor disken og butikken full av kunder med gyldige smørkort i hånden utenfor disken. Smør fikk ingen. Det var ordre fra forsyningsnevnda at ingenting skulde selges, sa ekspeditrisen. Nå ser vi meningen med at smørkortene ikke har påstemplet dato: Vi har ikke rett til å få kjøpt smør, selvom det finnes.

X

Studenten og N.S.

Efterat N.S. for 14 dager siden satte landets lærere kniven på strupen - innmeldelse i det nye lærersamband eller avsettelse (vi skal komme tilbake til saken i neste nummer) - er det nå studentene som står for tur. Det legges alleslags snarer for å få dem infanget i N.S. studentorganisasjon, men de er på vakt. De utenbys studenter kom ikke tilbake efter jul. Oslo studentene går på forelesningene men har ikke skrevet seg inn for semestret. Heller ikke hos manufaktørene er de innskrevet - de ha bare meldt seg mundtlig. - For å tvinge studentene til å skrive seg inn, forlanges det nå at de skal søke om plass på læsesalene. De får ikke sitte der, før deres kort er stemplet. N.S. vil på denne måten få navnellensten over dem. Mange studenter er begynt å lese hjemme, for å undgå dette - Om eksamenskandidatene skal gå opp til våren, er ennå ikke avgjort. Det avhenger av utviklingen. Parolen er fortsatt: Vær på vakt.

kernes oppførsel.

Det hevdes imellom at vi må være takknemlig forat tyskerne oppfører seg som de gjør her i landet. La oss se litt på det. - Vi er alle glade for at våre kvinner og barn midt i krigens tid kan gå på gaten uten å bli overfaldt og forulempet. Vi er fuldt på det rene med at det motsatte kunne vært tilfelle. Men skal vi være takknemlig mot tyskerne for det? Det ville være å sette tingene på hodet. For ingen tror vel at det er av hensynsfullhet mot oss de oppfører seg skikkelig? Ånei. De overfaldt og skjendte vårt land, de brennte våre byer og stjal våre forråd, og siden har de pint og plyndret og underkuet oss, så godt de har kunnet - det er det vi først og fremst skal huske, når vi snakker om deres oppførsel her i landet. Soldatenes korrekthet skyldes såvissst ikke noen forståelsesfullhet overfor oss, men utelukkende frykt for de strenge straffer som rammer dem, hvis de begynner selv og ta seg tilrette. Det tyske befal vet bedre enn noen at hvis de ikke holder soldatene under jernhård disiplin så er oppløsningen i full gang, da er det forbi med deres autoritet.

X

Orrvar Sæther som nu er tilsatt som N.S. kommissær for Norges Lærerlag er med dette ifølge N.S. mening redusert. Han gjorde nemlig et stort underslag som hirdstabchef og må derfor "nåie" seg med denne stilling. Altså en mann som passer i N.S. krammet men som likefuldt mener Norges Lærerlag burde vært spart for.

X

Den kjendte svindler Jacob Tønder, som fikk en fet stilling til 16 000 kr. i Kringkastingen og var ubrukelig til alt annet enn underståg, har som man vet sittet i fengsel for sine kjeltringstreker. Det forhindret imidlertid ikke at han hele tiden har hevet sin gasje i Kringkastingen og nu skal settes inn i sin "gamle stilling" igjen.

X

Nasjonshjelpens N.S. ledelse med "minister" Rønne i spissen arbeider energisk for å skaffe penger. Det er heldigvis vanskelig etter alle de misgrep N.S. har gjort med denne sårt trængte og populære norske hjelp. Nu er det ikke lenger i første rekke de krigsskadelidne i vår kamp med Tyskland som skal hjelpes, men mere de nazister som er kommet i vanskeligheter på grunn av engelske angrep. Vi fraråder på det bestemteste å yde bidrag til dette naziforetagende da man ingen sikkerhet har for at pengene går til riktige formål. Det må ikke nytte selvom herr "ministeren" skriver brev og ber at "sidehensyn må legges vekk" og at han sløifer sitt obligatoriske "Heil og sål" og bruker Erpødigst istedet.

X

Tyskerne har gjort nye arrestasjoner i skuespillerkretser. Per Abel blev således arrestert som venn av slottet og uheldigvis skjedde det den samme dag "Jean de France" skulde ha premiere for alle "ministerene" og øvrige N.S. medlemmer. Teaterchef Bein Jäger fikk ham imidlertid løslatt ved 16 tiden og premieren gikk sin gang. Forleden da den gamle naziskuespiller Sigurd Eldegards stykke "Fossegrimmen" skulde ha generalprøve var Jørn Ording borte men også nu fikk "Bein Jäger" sin mann ut og generalprøven kunne finne sted riktignok med 45 min. forsinkelse. Også Einar Sissener har vært arrestert men etter et forhør slapp han ut igjen.

X

Vi lever i underlige tider, selv retten er undergravet av N.S. Forleden så man i avisene om en ung Stavangerfrue som hadde fått 24 dagers betinget dom fordi hun hadde sakt til en hirdmann at han var en forræder. En slik sandhet skal altså straffes idag.

X

Postmesteren i Tromsø innberetter at posten ikke kan ekspederes østover på grunn av mangel på småreolje.

X

Reichkommissariatet har gjennom et norsk skinnfirma sendt forespørsel til Tromsø om der kan skaffes rensdyrskinn. "Hvis tobakk kan hjelpe så kan stilles til disposisjon".

X

N.S. ordføreren i Aker, Stenersen, har sendt ut følgende cirkulære: "Ordføreren har bragt i erfaring at N.S. medlemmer innen kommunen blir boykottet av sine kolleger og trakkassert på forskjellige måter. Dette vil ikke lenger bli tålt.

Ordføreren gjør oppmerksom på at alle har å oppføre seg anstendig mot N.S. medlemmer og vil den som på noensomhelst måte forsøker oppføre ukollegialt eller ikke hilser på en kollega som er medlem av N.S. bli meddelt øyeblikkelig avskjed og eventuelt straffet.

Samtlige funksjonærer i kommunen har å undertegne dette cirkulære; at de har gjennomlest det. "Selv om man nu skulde bli tvunget til å hilse på disse usle forræderne, kommer hver god nordmann alltid til å forakte de."

X

De tyske tropper er her som "beskyttere" for N.S.

I tykke aviser og også i Deutsche Zeitung i Oslo har man ved julefester læst om at Norge ikke lenger hadde noen krigsstrategisk interesse for Tyskland og grunnen var naturlig den at det kostet Tyskland for meget å holde vårt land noenlunde befestet mot engelske angrep. Så mange tropper ønsket man ikke å plassere i Norge da det er mere bruk for soldater på andre fronter. Naturligvis blev dette skrevet som en varsel om hvad som kanskje kom til å skje og sikkert er det i hvert fall at Tyskland har vært betenkt på å trekke sine tropper tilbake fra Norge. Imidlertid kom den "historiske" dag 1. februar og forat Goebbels skulde overta en så "høi" stilling krævet han samtidig 60 000 tyske soldater til sin og N.S. beskyttelse og dette har man forelsbig lovet ham. Resultatet av dette ser man nu. Tidligere har tyskerne selv - riktignok med stjålne penger - betalt sine leier til norske eiere der hus eller villa er rekvirert for Wehrmacht men fra 1. januar skal disse utbetalinger nu skje hos ordførere eller lensmenn i distrikter noe er rekvirert. Med andre ord, det er N.S. banden som nu direkte stjeler av Norges penger for å betale sine "beskyttere".

Det blir et dyrt regnskap for N.S. når alt skal gjøres opp.

X

Chat Noir og N.S.

Situasjonen på Chat Noir er ikke bra. Rose er stripet og bestyrerinnen i Rosekjelleren er medlem av N.S. - Rosekjelleren må altså boykottes. Ingen god nordmann går dit.

Hvad teatret angår så er skuespillerne helt norske. Rose er imidlertid, som sagt, stripet. Hans bok "Rose-boka" ble bl.a. skrevet av N.S. journalisten Derry Smith. Wiers-Jensen og Hakon Johansens stadige samvar med Lauritz Lied i Kulturdepartementet passer oss ikke. Vi må forlange at Chat Noirs ledelse bryter forbindelsen med nazisten Lied eller tror vi vennskapet kan bli meget dyrt.

X

På Lillestrøm tekniske aftenskole var endel elever borte tirsdag den 17. februar. Dagen efter møtte fylkesfører Thokle opp med 10 horder på skolen plassert i trappeoppganger ved dører o.s.l.

De elever som hadde vært borte ble kaldt inn en for en til forhør og fylkesføreren truet med juling og andre tvangsmidler hvis ikke guttene fortalte sannheten.

Resultatet var at ialt 13 stykker blev utvist fra skolen.

er de meget vellykkede romninger fra fengslet den siste tid er det sendt et rundskriv til samtlige fengsler i landet. Her heter det bl. a.

"For å hindre at uvedkommende personer ved å utgi seg for politiløk, får utlevert fanger skal en opptre på følgende måte:

Når en politimann kommer for å hente en fange til eksaminasjon, konfrontasjon, e.l. skal han avlevere en utleveringsordre som er forsynt med politets stempel og samtidig vise sitt polititegn og tjenestevebis.

Fengslet kontrollringer til Kriminalavdelingens vakt og hvis vakten sier at utleveringen er i orden kan denne skje".

Vi tror ikke at det nytter, hvad enn kriminalchefen finner på. Fanger kommer nokk fremdeles til å bli løslatt uten at kriminalchefen liker det.

Pass på. Angivere.

- Stud. med Petter Gløves
- " " G. Stiansen
- " " Arne Waastøl.

Postbudene i Oslo har fått nye og strenge instruksjer med hensyn til post "som antas å inneholde statsfiendtlig propaganda". I denne instruks blir det spesielt fremholdt, at det skal øves en skarpere kontroll enn hittil.

"Brev som etter sitt utseende eller på annen måte er mistenkelige f. e. trykte eller mangfoldiggjorte illegale sirkulærer leveres inspektørene eller meg, siger den nye nazibudsjeff Hiliv Knutsen. Han nevner videre at budene med sitt kjennskap til adressatene og den post de pleier å få, lett kan føre en slik kontroll. Budene blir videre truet med strenge forføyninger bl. a. tjenestestap eller fengsel."

Hver dag blir flere tusen illegale sirkulærer sendt ut gjennom postetaten i Norge og disse vil fortsatt komme adressatene inhende.

Den 17. februar ble en enestående demonstrasjon over hele landet. Den viste nazistene at jøssingenes "mikroskopiske klikk" fremdeles er så stor at den teller ca. 98 % av hele folket.

I Oslo var det mindre folk ute denne dagen etter kl. 6. enn det var i selve "natttagelsesutstillingsdagene". Den gangen hadde hverken jøssinger eller nazister lov til å gå ut, uten på forhånd å ha skaffet seg passerseddel av de tyske myndigheter. Den 17. februar derimot ble alle nazistene anmodet om å gå ut, og først da fikk vi det direkte bevis for hvor lite nazister det i grunnen er i Oslo.

De rapporter vi hittil har fått utenfra forteller at gatene var helt tomme.

Trikkene kjørte tomme og det var ikke nødvendig å stoppe på holdeplassene og som et bevis kan vi nevne at en tysk offiser spurte på et offentlig sted i Oslo hvad det kunne komme av at gatene var helt tomme, den eneste han hadde møtt på en spasertur innover Drammensveien var en mann og det viste seg at han var en civilkledd tysker.

De forskjellige teatrene hadde følgende salg:

Nationalteatret	6	betalende tilskuere
Karl Johan "	12	" "
Det Nye "	18	" "
Det Nørske "	20	" "
Central "	22	" "

En verdigere månedag for de myrdede nordmenn kunne vi derfor ikke fått.

Sæmnlige biskopper har undertegnet og sendt ministerene skåncke og Stang følgelig brev.

"Grunnforholdene mellom foreldre og barn er en skaperordning, et Gudsbestemt forhold, som består ubrytelig og hellig for alle hjem. Det ansvar og den rett som deri er gitt hjemmet, er derfor ubetinget og uopp-løselig.

Ved et barns dåp blir ansvaret for barnets oppdragelse lagt på foreldrene. Barneskolen er et i fellesskap ordnet hjelpemiddel i denne oppdragelse. ~~Kirkens og kirkenes oppdragelse~~ og det heter i skolelovens første paragraff at skolens formål er å hjelpe til å gi barna en kristelig og moralsk oppdragelse. Hjemmene og kirken har derfor også medbestemmende rett overfor skolen, og foreldre har på visse vilkår rett til å ta sine barn ut av skolen. Skolen har ingen myn-dighet imot dåpsforpliktelsen eller imot det fjerde bud. Hver mor og far har det fulle ansvar også for hvordan de har tillatt andre å være med og forme deres barns karakter, tro og overbevisning. Dette samvittighetsans-var legger ikke bare en plikt på foreldrene, men gir dem også en ukrenke-lig rett.

På samme måte er det fjerde bud - Hedre din far og din mor - for barna ikke bare en plikt, men en rett, gitt dem av Gud.

Et godt hjemms indre frihet har alltid vært en grunnpille i vårt samfund, og ingen kan med tvang bryte inn i hjemmet og fremkalle et most-setningsforhold eller et skille mellom foreldre og barn uten av Guds bud da blir trått under fot.

I alt dette står kirken og foreldrene ubrytelig bundet av sin samvittighet og av Guds befaling. Den som ville søke å tvinge barna ut av foreldrenes ansvarshånd og bryte hjemets guddommelige rett, han ville med det samme tvinge foreldrens til den ytterste samvittighetsstraffing. Hver far og mor vet at de engang skal stå den Allmechtige til ansvar for hvor-dan de har opdratt eller har latt oppdra sine barn. De må alltid adlyde Gud mer enn mennesker.

Som kirkens tilsynsmenn kjenner vi det som vår plikt å fremhol-de dette klart og utvetydig i anledning av at De har fått i oppdrag å med-virke ved utformingen av en lov som tenkes å skulle tyngsmobilisere alle barn fra 9-10 årsalderen og oppover til en påvirkning som uttalige for-eldre må kjenne som utålelig i forhold til deres samvittighetsforpliktelse. Et inngrep av denne art vil berøre folket i dets aller innerste og dybeste liv.

Undertegnet av sæmnlige biskopper.

X

Gjør kjent:

Vær forsiktig med hvad du skriver i brev. Censuren er sterkt ut-videt. Vi har kjennskap til at f.eks. biskop Berggravs post blir holdt tilbake. Han får overhodet ikke et brev.